Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

Wes-Kaapse Regering
Onderwys

Direktoraat: Kurrikulum VOO

TELEMATIESE ONDERRIG 2016

ÉcoleBooks

GESKIEDENIS

Graad 12

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

GESKIEDENIS ROOSTER – GRAAD 12

DAG	DATUM	TYD	ONDERWERP
Donderdag	4 Februarie	16:00 – 17:00	Die Koue Oorlog / Onafhanklike Afrika
Donderdag	18 Februarie	16:00 – 17:00	Burgerlike samelewingsprotes 1950's tot 1990's / Burgerlike samelewingsprotes 1970's tot 1980's in Suid-Afrika
Donderdag	7 April	16:00 – 17:00	Onderwerp 5 en 6 Die koms van demokrasie in Suid-Afrika en om tot 'n vergelyk te kom met die verlede / Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde 1989 tot tans
Donderdag	19 Mei	16:00 – 17:00	Voorbereiding vir Eksamen
Donderdag	16 August	16:00 – 17:00	Voorbereiding vir Eksamen

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

ASSESSERING IN GRAAD 12

Altesaam word daar van kandidate verwag om DRIE vrae te beantwoord wat soos volg is: EEN (1) brongebaseerde vraag en EEN (1) opstelvraag. Die derde vraag kan of 'n brongebaseerde of 'n opstelvraag wees. Opstel- en brongebaseerde vrae tel 50 punte elk.

Die totaal vir elke vraestel is 150.

Die voorgeskrewe onderwerpe sal soos volg geassesseer word:

VRAESTEL 1	
AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**	**AFDELING B: OPSTELVRAE** **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**
1. **Die Koue Oorlog**: Vraagfokus: Die oorsprong van die Koue Oorlog • USSR en VSA en die vorming van belangesfere • Wie moet die blaam dra vir die Koue Oorlog?	1. **Uitbreiding van die Koue Oorlog**: Vraagfokus: Gevallestudie: Viëtnam (2014–2016)
2. **Onafhanklike Afrika** Vraagfokus: Afrika gedurende die Koue Oorlog: Gevallestudie: Angola	2. **Onafhanklike Afrika** Vraagfokus : Vergelykende gevallestudies van die Kongo en Tanzanië Suksesse en uitdagings • Politieke en Ekonomiese
Burgerlike samelewingsprotes 1950's tot 1970's Vraagfokus: Die VSA Burgerregtebeweging	**Burgerlike samelewingsprotes 1950's tot 1970's** Vraagfokus: Swartmagbeweging
VRAESTEL 2	
AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**	**AFDELING B: OPSTELVRAE** **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**
1. **Burgerlike protes in Suid-Afrika: 1970's en 1980's** Vraagfokus: Swart Bewussyn daag die apartheidstaat uit	1. **Burgerlike Samelewingsprotes in Suid-Afrika 1970's en 1980's** Vraagfokus: Die krisis van apartheid in die 1980's • Regeringspoging om apartheid te hervorm • Interne weerstand
2. **Die koms van demokrasie na Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede** Vraagfokus: Die WVK	2. **Die koms van demokrasie na Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede** Vraagfokus: Die onderhandelde ooreenkoms en die RNE
3. **Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde 1989 tot die hede** Vraagfokus: 'n Nuwe wêreldorde • Wat is globalisasie? • Magsbalans en impak op Afrika: Noord-Suid en Suid-Suid-betrekkinge • Dominansie van globale kapitalisme • Opkomende ekonomieë en verskillende vorme van kapitalisme: BRICS	3. **Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde** Vraagfokus: Die einde van die Koue Oorlog: Die gebeure van 1989 (2014–2016) • Gorbachev se hervormings in die Sowjetunie • 'n Keerpunt in Suid-Afrika

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

<table>
<tr><th colspan="4">ONDERWERP 1 - Tydlyn van gebeure in die Viëtnam-oorlog 1964-1973</th></tr>
<tr><th>DATUM</th><th>VSA se betrokkenheid in Viëtnam</th><th>Noord-Viëtnamese (Vietminh) en Nasionale Vryheidsfront (NLF) (‘Viëtkong’)</th><th>Groei van anti-oorlogbeweging in die VSA</th></tr>
<tr><td>1964</td><td>Golf van Tonkin-voorval. VSA het beweer dat Noord-Viëtnam ’n VSA-skip aangeval het. President Johnson het dit gebruik om die Amerikaanse Kongres te oorreed om meer betrokke in Viëtnam te raak.
85% van VSA-burgers het die regering se beleid in die oorlog ondersteun.</td><td colspan="2">Twee elite bataljonne van Suid-Viëtnamese troepe is in guerrilla-aanvalle deur die NLF (Viëtkong) verslaan.</td></tr>
<tr><td>1965</td><td>3 500 VSA-vegtroepe het in Viëtnam aangekom. 200 000 VSA-soldate was teen die einde van die jaar in Viëtnam ‘Operation Rolling Thunder’ van stapel gestuur.</td><td colspan="2">Daar was 170 000 Viëtkong-vegters.</td></tr>
<tr><td>1966</td><td>VSA het begin om die tegniek van 'soek en vernietig' te gebruik. Amerikaanse troepe het met helikopters dorpies verwoes wat na hulle mening Viëtkong ondersteun het.</td><td>Noord-Viëtnam / Viëtkong het tussen 1965 en 1968 ongeveer $2 miljard se militêre hulp van China en die USSR ontvang. Dit het 8 000 lugafweer-gewere ingesluit.</td><td>Beide die nie-gewelddadige koördinerende studentekomitee (SNCC) en Black Panther Party was teen die Viëtnam-oorlog gekant. Swaargewigbokskampioen Muhammad Ali is tot 5 jaar gevangenskap gevonnis omdat hy geweier het om in Viëtnam te veg.</td></tr>
<tr><td>1967</td><td>500 000 Amerikaanse troepe was in Viëtnam.</td><td colspan="2">75 000 het in Washington DC teen die Viëtnam-oorlog betoog.
Martin Luther King het by die anti-oorlogbeweging aangesluit.</td></tr>
<tr><td>1968</td><td>Operation Phoenix is deur die Sentrale Intelligensie-agentskap (CIA) ingestel. Die doel was om Viëtkong-verdagtes te</td><td>Tet-offensief: Verrassingsaanval op Suid-Viëtnamese stede deur Viëtkong en Noord-Viëtnamese magte. Dit was</td><td>Tet-offensief Amerikaners het dit op TV gesien en was geskok dat die VSA onkant</td></tr>
</table>

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

	identifiseer en arresteer. 28 000 Viëtnamese is gearresteer en baie is gemartel.	uiteindelik ’n militêre verlies vir die Kommuniste.	betrap is. CBS-nuusleser, Walter Cronkite, is bekend vir sy opmerking, “Ons is te dikwels deur die optimisme van die Amerikaanse leiers, beide in Viëtnam en Washington, teleurgestel ... [Ons] is vasgeval in ’n dooiepunt wat slegs deur onderhandeling beëindig kan word en nie deur oorwinning nie.”
1968	**My Lai-slagting** Amerikaanse troepe het 300-500 Viëtnamese, meestal vroue en kinders, aangeval en vermoor.	Die Viëtkong het hoofsaaklik guerrillataktiek gebruik: - Hulle het klopjagte op die VSA-kampe uitgevoer - Hulle het verrassingsaanvalle op die VSA-troepe gebruik - Hulle het strikke vir die VSA-troepe gestel - Hulle het nie uniforms gedra nie en dit was dus baie moeilik vir die VSA-soldate om te weet wie ’n boer en wie ’n Viëtkong-soldaat	60% van Amerikaners het Johnson se hantering van die oorlog afgekeur. Johnson besluit om nie vir herverkiesing as Amerikaanse president te staan nie.
1968		Jan-Junie: 221 kollegebetogings teen die Viëtnam-oorlog.	
1968		**Demokratiese Nasionale Konvensie**: 10,000 anti-oorlog-betogers bots met polisiemanne en Nasionale Garde-offisiere. Die geweld word op televisie uitgebeeld.	
1969	36 000 Amerikaanse militêre personeel het teen 1969 in die oorlog gesterf.	**My Lai-slagting word in die media blootgestel:** Amerikaners hoor die eerste keer van die My Lai-slagting (wat in Maart	

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

ONDERWERP 1

VRAAG 4: DIE UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

Ten spyte van die ontplooiing van troepe (soldate), wapens en ammunisie het die Verenigde State van Amerika nie daarin geslaag om die verspreiding van kommunisme in Viëtnam te voorkom nie.

Bespreek krities die geldigheid van hierdie stelling met verwysing na die betrokkenheid van die Verenigde State van Amerika by die Viëtnam-oorlog tussen 1965 en 1975. [50]

[Beplan en stel 'n oorspronklike argument saam gebaseer op relevante bewyse met gebruik van analitiese en interpretasievaardighede]

SAMEVATTING

Wanneer kandidate hierdie opstel skryf, moet hulle 'n argumentslyn inneem en krities bespreek waarom die VSA, ten spyte van die belegging van groot bedrae geld, wapens en ammunisie, tussen 1965 en 1975 nie in staat was om die kommunistiese magte van Noord-Viëtnam en die Viëtkong te verslaan nie.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte by hulle antwoorde insluit:
- Inleiding: Kandidate moet die vraag in konteks plaas en 'n duidelike argumentslyn daarstel.

UITBREIDING

- Die VSA was toegewyd om die verspreiding van kommunisme te stuit (beleid van stuiting/in bedwang hou)
- In 1965 het die VSA grondtroepe na Viëtnam gestuur – teen 1967 het daar 500 000 Amerikaanse soldate in Viëtnam diens gedoen – hulle is teen 1973 onttrek.
- Die Amerikaanse taktiek van massabombardering met duur wapentuig was grootliks ondoeltreffend in die oerwoudgebied en teen die Noord-Viëtnamese weermag en Viëtkong-guerrillasoldate wat van voorneme was om Viëtnam as 'n kommunistiese land te verenig
  - Die VSA het 'Operasie Rolling Thunder' bekendgestel (Februarie 1965: Johnson).
  - Die VSA was betrokke by wydverspreide bomaanvalle op militêre en industriële teikens in Noord-Viëtnam en dit is uitgebrei om stede in Noord- en Suid-Viëtnam in te sluit. Die bombarderingsveldtog was veronderstel om die Noord-Viëtnamese binne agt weke te verslaan, maar het vir meer as drie jaar aangehou. Baie hoë koste (onsuksesvol)
  - 'Operasie Ranch Hand' (1967: Johnson) het die omgewing vernietig, maar nie die Ho Chi Minh-pad waarlangs die Viëtkong-magte in Suid-Viëtnam bevoorraad is nie
  - Operasie Linebacker (1972: Nixon) wydverspreide bombardering van Kambodja en Viëtnam teen enorme koste, maar nie daarin geslaag om die oorlog te beëindig nie
  - Nixon het voor groeiende teenstand van die anti-oorlogsbeweging in Amerika gestaan
  - Amerikaanse soek-en-vernietig-sendings het dikwels geëindig met burgerlike ongevalle wat die teenstand teen die VSA in Suid-Viëtnam vergroot het
- Die kommunistiese magte van Noord-Viëtnam en hulle ondersteuners in Suid- Viëtnam het 'n baie suksesvolle guerrillaveldtog teen die Amerikaanse weermag aangevoer
  - - Hinderlae, fopmyne, tref-en-trap-taktiek doeltreffend gebruik
  - - 'n Netwerk van ondergrondse tonnels om deur die oerwoud te beweeg, ontwikkel
- Die VSA het nie daarin geslaag om die harte en siele van die Viëtnamese te wen nie – baie Viëtnamese het die kommunistiese magte as bevryders en nasionaliste beskou
- In 1975 het Noord-Viëtnamese troepe die Suid-Viëtnamese hoofstad, Saigon, Ingeneem
  - Die land is onder kommunistiese regering verenig. Die VSA het nie daarin geslaag om die verspreiding van kommunisme te voorkom nie
- Die rol van die media en die anti-oorlogsbeweging in die Verenigde State van Amerika
- Enige ander relevante antwoord
- Slot: Kandidate moet hulle argumente met 'n relevante slot saamvat. [50]

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

ONDERWERP 2

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIË

Nóg die Kongo nóg Tanzanië was suksesvol om na onafhanklikheid in die 1960's hulle ekonomieë tot volle sterkte te ontwikkel.

Stem jy met hierdie stelling saam? Motiveer jou antwoord deur relevante bewyse te gebruik. [50]

[Beplan en stel 'n oorspronklike argument saam gebaseer op relevante bewyse met gebruik van analitiese en interpretasievaardighede]

SAMEVATTING

Wanneer kandidate hierdie opstel skryf, moet hulle 'n argumentslyn inneem oor of die Kongo en Tanzanië na onafhanklikheid in die 1960's suksesvol was om hulle ekonomieë ten volle te ontwikkel. Kandidate moet inligting uit die onderskeie gevallestudies gebruik om hulle argumentslyn te ondersteun.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte by hulle antwoorde insluit:

- Inleiding: Kandidate moet aandui of die beleid in die Kongo en Tanzanië na die verkryging van onafhanklikheid suksesvol was om hulle ekonomieë ten volle te ontwikkel. Kandidate moet hulle argumentslyn daarstel.

EcoleBooks

UITBREIDING

KONGO:
(Kandidate moet standpunt inneem oor of die volgende beleid na onafhanklikheid daarin geslaag het om die ekonomie te verbeter.)

Suksesse
- Beduidende gedeelte van Zaïreniseerde ondernemings aan oorspronklike eienaars teruggegee (retrosessie)
- Mobutu Sese Seko hou Zaïre ekonomies aan die gang deur hulp van Westerse moondhede
- Beleid het 'n klein elitegroep bevoordeel (hoofsaaklik Mobutu se familie en vriende)
- Enige ander relevante antwoord

Mislukkings
- Zaïrenasie het die oorneem van landbougrond, nywerhede, kommersieel en mynbouondernemings by buitelandse eienaars behels
- Buitelanders in belangrike posisies is met Kongolese burgers vervang – gebrek aan vaardighede en kapasiteit lei tot verwaarlosing en gebrek aan onderhoud van infrastruktuur
- Korrupsie/Wanbestuur
- Een-produk-ekonomie voortgesit
- Skep van nuwe elite – klasdifferensiasie
- Kleptokrasie
- Enige ander relevante antwoord

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

TANZANIË:

(Kandidate moet standpunt inneem oor of die volgende beleid na onafhanklikheid daarin geslaag het om die ekonomie te verbeter.)

Suksesse

- Nyerere het 'n stelsel ingestel, ujamaa, waar mense in nuwe dorpe hervestig is.
- Die samelewing in Tanzanië was stabiel en vry van ekonomiese ongelykhede (sosialisme)
- Nyerere het die landelike ekonomie ontwikkel
- Koffieuitvoere het toegeneem/gestyg
- Nuwe tekstielmeulens is gevestig
- Kollektiewe arbeid is ingestel
- Dienslewering in die vorm van gesondheid en onderwys was meer toeganklik
- Dit het tot die hoogste geletterheidsvlakke op die kontinent gelei
- Enige ander relevante antwoord

Mislukkings

- Ongeskoolde ujamaa-bestuurders het 'n gebrek aan vaardighede gehad
- 'n Tekort aan hulpbronne, bv. dorpies was ver van waterbronne
- Daar was teenstand teen die hervestiging van mense in nuwe dorpe/Geforseerde hervestiging deur polisie en militêre magte – mense wat dit teengestaan het, het nie kos ontvang nie en hulle huise is afgebrand
- Die ekonomie het ophou groei want landbougrond is vernietig of agtergelaat
- Die plaasgemeenskap is geforseer om oeste teen baie lae pryse te verkoop
- Tanzaniërs se afhanklikheid van buitelandse hulp het voortgegaan/Selfonderhoud is nie bereik nie
- Tanzanië het een van die armste en mins ontwikkelde lande in Afrika gebly
- Enige ander relevante antwoord
- Slot: Kandidate moet hulle argumente met 'n relevante slot saamvat. [50]

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

GEVALLE STUDIE: LITTLE ROCK TYDLYN

DATUM	GEBEURTENIS
Mei 24, 1955	Die Little Rock Skool Beheerraad neem die Blossom Plan van geleidelike intergrasie aan, wat begin met hoërskool (begin in September 1957) en die laer grade wat volg in die daaropvolgende ses jaar.
Februarie 8, 1956	Federale Regter John E. Miller verwerp die NAACP regsgeding (Aaron v. Cooper), verklaar dat die Little Rock Skool Raad "te goede trou" opgetree het om 'n plan van geleidelike intergrasie op te stel. In April, handhaaf die Eighth Circuit Appel Hof Regter Miller se beslissing. Die federale distrik hof behou regspraak oor die saak, maar, maak die Skool Raad se implimentering van die Blossom Plan 'n mandaad van die hof.
Augustus 27, 1957	Die eerste publieke vergadering van die segregasie van die Mother's League Central High School vind plaas. Hulle dien 'n mosie in om 'n tydelike interdik teen die skool se intergrasie te verkry. Twee dae later staan Pulaski Chancellor Murray Reed 'n interdik toe op grond dat intergrasie tot geweld kan lei. Federale Regter Ronald Davies verklaar die interdik ongeldig en beveel die Skool Raad om met die desegregasie plan voort te gaan.
September 2, 1957 – (Arbeiders Dag)	Goewerneur Orval Faubus beveel die Arkansas Nasionale Wag om die swart Amerikaanse studente te verhinder om Central High School binne te gaan. Hy kondig sy planne aan in 'n televisie toespraak.
September 3, 1957	Die Moeders Bond (Mother's League) hou 'n "sonopkoms diens" by Central High. Dit word bygewoon deur die lede van die Burgerlike Raad, ouers en studente.
September 20, 1957	Federale Regter Ronald Davies bepaal dat Faubus nie die troepe gebruik het om wet en order te handhaaf nie en beveel hulle om pad te gee. Faubus verwyder die Nasionale Wag en die Little Rock Polisie beweeg in.
September 23, 1957	'n Omgekrapte skare van meer as 1,000 blankes vergader voor die Central High School, terwyl nege Afro Amerikaanse studente binnegelei word. Die Little Rock polisie verwyder die nege kinders vir hul eie veiligheid. President Eisenhower verwys na die oproer as 'n "skande" en ontbied die federale troepe na Little Rock.
September 24, 1957	1200 lede van die 101st Airborne Afdeling, die "Screaming Eagles" van Fort Campbell, Kentucky, kom aan in Little Rock. Die Arkansas Nasionale Garde word onder federale bevel geplaas.

ÉcoleBooks

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 3: WATTER UITWERKING HET DIE DESEGREGASIE VAN CENTRAL HIGH SCHOOL IN DIE 1950's OP RASSEVERHOUDINGE IN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA GEHAD?

September 25, 1957	Onder die troepe se begeleiding, word die "Little Rock Nine" terug na Central High School begelei vir hul eerste volle dag van klas.

BRON 3C

Die toespraak hieronder is op 24 September 1957 deur President Dwight Eisenhower aan Amerikaanse burgers gelewer. Dit beskryf in hooftrekke die situasie wat vroeër die dag by die Central High School in Little Rock plaasgevind het.

<u>DIE WITHUIS</u>

TEKS VAN DIE PRESIDENT VAN AMERIKA SE TOESPRAAK WAT OP DINSDAG 24 SEPTEMBER 1957 OM 21:00 UIT SY KANTOOR IN DIE WITHUIS GELEWER IS.

My landgenote:

Ek wil vir 'n paar minute met julle praat oor die ernstige situasie wat in Little Rock ontstaan het. Vir hierdie gesprek het ek na die President se kantoor in die Withuis gekom. Ek kon vanaf Rhode Island gepraat het, maar ek het gevoel dat om vanuit die huis van Lincoln, Jackson en Wilson te praat, my woorde my hartseer oor die gedwonge ingryping vandag, asook my vasberadenheid om hierdie gedragsweg te volg totdat die bevele van die federale hof in Little Rock sonder onwettige inmenging uitgevoer kan word, duideliker sou oordra.

In daardie stad, onder die leierskap van demagogiese (verkrampte) ekstremiste, het oproerige skares doelbewus die uitvoer van 'n federale hof se regverdige bevele voorkom. Plaaslike owerhede het nie daardie gewelddadige teenstand uitgewis nie en, volgens wet, het ek gister 'n proklamasie uitgevaardig waarin 'n beroep op die skare gedoen is om uitmekaar te gaan.

Vanoggend het die skare weer voor die Central High School in Little Rock bymekaar gekom, natuurlik met die doel om weer die uitvoering van die hofbevel oor die toelating van swart Amerikaanse kinders by die skool te voorkom.

Wanneer gewone agentskappe die taak ontoereikend uitvoer en dit vir die uitvoerende tak van die federale regering nodig word om sy mag en gesag te gebruik om federale howe te bekragtig, is die President se verantwoordelikheid onvermydelik.

In ooreenstemming met daardie verantwoordelikheid het ek vandag 'n uitvoerende bevel uitgevaardig wat die gebruik van troepe onder federale gesag gelas om die uitvoer van federale wetgewing in Little Rock, Arkansas, te ondersteun. Dit het nodig geword toe my proklamasie van gister nie nagekom is nie en die dwarsboming van die gereg steeds voortgaan.

[Uit http://www.eisenhower.archives.gov/research/online_documents/civil_rights_little_rock.html. Toegang op 17 September 2014 verkry.]

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

3.3 Gebruik Bron 3C.

3.3.1 Wat het President Eisenhower gemotiveer om op 24 September 1957 sy toespraak vanuit die Withuis te lewer? (2 x 1) (2)

3.3.2 Verduidelik waarom plaaslike owerhede nie in staat was om die gewelddadige teenstand wat in 1957 in Little Rock plaasgevind het, uit te skakel nie. (2 x 2) (4)

3.3.3 President Eisenhower het 'n uitvoerende bevel uitgevaardig vir troepe om federale wetgewing in Little Rock af te dwing. Gee TWEE redes, in die bron genoem, vir hierdie besluit. (2 x 1) (2)

3.3.4 Verduidelik waarom 'n geskiedkundige die inligting in hierdie bron as bruikbaar sal beskou wanneer die federale regering se betrokkenheid by Central High School nagevors word. (2 x 2) (4)

VRAAG 6:
BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: SWARTMAGBEWEGING
Verduidelik tot watter mate die Black Panther-party in die 1960's die filosofie van Swart Mag suksesvol in die Verenigde State van Amerika bevorder het.

Gebruik relevante bewyse om jou antwoord te ondersteun. [50]

[Beplan en konstrueer 'n oorspronklike argument wat gebaseer is op relevante bewyse deur gebruik te maak van analitiese en interpretasie vaardighede.]

SINOPSIS
Met die skryf van hierdie opstel moet kandidate die rol wat deur Malcolm X and Stokely Carmichael gespeel is in die bekendmaking van die idees en aksies van die Swartmagbeweging, evalueer.

HOOFASPEKTE
Kandidate kan die volgende aspekte in hulle antwoorde insluit:
Inleiding: Kandidate moet die bewering evalueer en dan die idees en aksies van die Swartmagbeweging toelig en die rol wat gespeel is deur Malcolm X en Stokely Carmichael in die bekendmaking van die Swartmagbeweging.

UITBREIDING
- Malcolm X neem 'n benadering van selfverdediging aan (verwerp die geweldlose benadering van die Burgerregtebeweging)
- Boesem 'n gevoel van swart trots in (noen hulself swart Amerikaners, trots in Afrika erfenis en geskiedenis, musiek, kleredrag en haarstyle)
- Selfverdediging en programme help om die swart Amerikaanse Gemeenskappe op te hef (Swart Panthers) vanaf 1966 versprei regdeur die VSA.

Malcolm X
- Malcolm X is 'n voorstander van Swartmag – om te baklei vir gelykheid vir swart Amerikaners
- Verkry ondersteuning van jong stedelike swart Amerikaners om aan te sluit/ welsprekendheid en charisma trek meer lede (van 500 in 1952 tot 30 000 in 1963)
- Filosofie van die Swartmagbeweging – 'Swart trots' om selfwaarde vir swart Amerikaners te bevorder

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

- In 'n 1964 toespraak ('ballot or bullet' [stembriefie of koeël]) in Detroit het Malcolm X die gebruik van selfverdediging bepleit (diskrediteer die geweldloosheid van die Burgerregtebeweging)
- 'n Militante revolusionêr – om terug te baklei uit selfverdediging (aangeneem deur die Swart Panther)
- Baklei vir maatskaplike dienste – gesondheidsdienste, het internasionale werkersklas eenheid bewerkstellig

Stokely Carmichael

- In antwoord op die aanval op James Meredith in 1966 en herhaaldelike arrestasie deur die polisie het Carmichael besluit om Martin Luther King Jnr. se Burgerregtebeweging te verlaat.
- SNCC (Student Non-violent Coordinating Committee) het by die Swartmagbeweging aangesluit.
- Het die slagspreuk 'Black Power' [Swartmag) in 1966 aanvaar
- Pleit by swart Amerikaners om trots te wees daarop om swart te wees (deur kleredrag, haarstyle/erfenis)
- Sluit aan by die Swart Panthers Party en bevorder swartmag
- Inspireer swart Amerikaners deur sy geskrifte
- Slot: Kandidate moet hul argument saamvat met 'n relevante slot [50]

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 1:
HOE HET DIE IDEOLOGIE VAN SWART BEWUSSYN DIE STUDENTE VAN SOWETO BEÏNVLOED OM DIE APARTHEIDSREGERING IN DIE 1970's UIT TE DAAG?

BRON 1B

Die volgende bron bestaan uit 'n geskrewe bron en 'n visuele bron.

1. <u>Geskrewe Bron:</u> Die bron kyk na die rede vir die instel van Afrikaans en beskryf hoe leerders gereageer het.

Die afdwing (om te forseer) van Afrikaans as die medium van onderrig het op 'n polities onstabiele tyd plaasgevind, omdat die 'swaartepunt' van swart studentepolitiek dramaties in die middel-1970's verskuif het. Die opkomende Swartbewussyn-filosofie was besig om die manier waarop jong swart mense gedink het, te verander en dit het hulle selfbeeld 'n hupstoot gegee.

Die instel van Afrikaans het hierdie verandering gedwarsboom. Volgens Biko het die gesukkel om 'n vreemde taal in skole baas te raak 'n 'minderwaardigheidskompleks' veroorsaak. Hy het bygevoeg dat die taalprobleem 'by baie swart studente 'n gevoel van onbevoegdheid (gebrek) ingeprent (geleer) het. 'n Mens is geneig om te dink dat dit nie net 'n kwessie van taal is nie. 'n Mens is geneig om dit met intelligensie te verbind'.

Vir hierdie geslag swart studente was Afrikaans die taal van die polisie en hulle werkgewers, en 'n instrument om bevele te gee. Hulle het geglo dat die afdwing van Afrikaans ontwerp was om hulle vir knegskap (slawerny) op te lei. Afrikaans was ook, soos een student dit gestel het, 'n 'vreeslike akademiese pyn'. 'Die kinders het in hul duisende eksamens gedruip,' het 'n swart joernalis onthou. Dit het gebeur omdat Wiskunde, Wetenskap en ander vakke vir baie jare in Engels onderrig is. Die skielike verskuiwing na Afrikaans het veroorsaak dat die studente gesukkel het om die jargon (moeilike terme) en tegniese terme te verstaan.

Volgens Mono Badela, 'n Suid-Afrikaanse joernalis wat vervolg (sleg behandel) is omdat hy teen apartheid geveg het, '... het die studente Afrikaans as 'n middel van onderdrukking beskou ... wat hulle verhoed het om akademies te vorder (vorentoe te beweeg).' Dit was as gevolg van hierdie probleme dat studenteleiers in Soweto aan die einde van Mei 1976 in die geheim van skool tot skool gereis het om medestudente aan te moedig om teen Afrikaans in opstand te kom. Studentegriewe (-klagtes) teen die gebruik van 'n onbekende taal het uiteindelik tot die Soweto-onluste van 16 Junie 1976 gelei.

[Uit *Black Consciousness and 16 June – The Birth of a New Generation – South African History Online.* Toegang verkry op 24 September 2014.]

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

2. Visuele Bron: Die foto toon studente van Soweto wat in 1976 aan versetaksie teen die instel van Afrikaans deelneem.

[Uit http://consciousness.co.za/wp-content/uploads/2014/06/afrikaans-must-be-abolished.jpg. Toegang verkry op 24 September 2014.]

AFRIKAANS MUST BE ABOLISHED

AFRIKAANS MOET AFGESKAF WORD

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

Vrae

1.2 Lees Bron 1B.

1.2.1 Noem TWEE maniere, soos in die bron voorgestel, waarop die filosofie van Swart Bewussyn die lewens van swart Suid-Afrikaners beïnvloed het. (Geskrewe bron) (2 x 1)(2)

1.2.2 Wat was Biko se siening oor die instel van Afrikaans as 'n onderrigtaal in swart Suid-Afrikaanse skole? (Geskrewe bron) (1 x 2)(2)

1.2.3 Waarom, volgens 'n student, is Afrikaans as 'n 'vreeslike akademiese pyn' beskou? (Geskrewe bron) (1 x 2)(2)

1.2.4 Lewer kommentaar oor of jy met Mono Badela se stelling dat 'studente Afrikaans as 'n middel van onderdrukking beskou' het, saamstem. (Geskrewe bron) (2 x 2)(4)

1.2.5 Waarom het die studente van Soweto met protesaksie begin? (Visuele bron) (1 x 2)(2)

1.2.6 Verduidelik hoe die bewyse in die geskrewe bron die visuele bron ondersteun rakende die reaksie van swart Suid-Afrikaanse studente op die instel van Afrikaans as 'n onderrigmedium. (2 x 2)(4)

VRAESTEL 2 - ONDERWERP 4 **BRONGEBASEERDE VRAAG**	**OPSTELVRAAG**
VRAESTEL 2 – VRAAG 1	**VRAESTEL 2 VRAAG 4**
BURGERLIKE WEERSTAND 1970s TOT 1980s: SUID AFRIKA	**BURGERLIKE WEERSTAND, 1970s TOT 1980s: SUID AFRIKA**
FOKUS: DIE UITDAGING VAN SWARTBEWUSSYN VIR DIE APARTHEIDSTAAT	**FOKUS:** DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980s - Regering se poging om apartheid te hervorm - Interne weerstand

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 4:

BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA

PW Botha se poging om die apartheidstelsel te hervorm was 'n droewige mislukking.

Assesseer die geldigheid van hierdie stelling in die konteks van verskerpte interne weerstand teen Botha se regime in die 1980's. [50]

[Beplan, konstrueer 'n oorspronklike argument wat gebaseer is op relevante bewyse deur gebruik te maak van analitiese en interpretasie vaardighede]

SINOPSIS

Kandidate moet krities die stelling evalueer. Deur met die stelling saam te stem moet kandidate verduidelik waarom PW Botha se poging om die stelsel van apartheid te hervorm 'n totale mislukking was. Hulle moet hul antwoord met relevante voorbeelde staaf.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

- Inleiding: Kandidate moet hul gedagterigting met verwysing na die stelling aandui.

UITBREIDING

- PW Botha se beleid van Totale Strategie/Totale Aanslag
- Hervormingsmaatreëls (1983 Grondwet, Drie Kamer Parlement 1984, 'Koornhof Wette')
- Massa optogte in swart Suid-Afrikaanse townships tussen 1984 en 1985 (Bv. Weg bly aksies georganiseer deur Vaal Civic Association, Verbruikers boikotte georganiseer deur Pebco in die Oos-Kaap)
- Protes optogte (bv. Langa township in die Oos-Kaap)
- Skool boikotte onder leiding hoofsaaklik deur COSAS-1983 en 1985 (Atteridgeville, Tembisa, Alexandra, Soweto, Wes-Kaap en Natal)
- Gemeenskappe begin met huur boikotte bv. Vaal Driehoek en Soweto in 1984
- Stigting en impak van COSATU in die werkers stryd
- COSATU begin met wegbly aksies, boikot, protes en stakings
- Wegbly Veldtog op Mei Dag 1986 (bv. NUM staking 1987)
- Verklaring van die noodtoestand - 1985 tot 1986 deur PW Botha
- Rol van die United Democratic Front (UDF)
- Verskyning van die Mass Democratic Movement in 1989 (Verset veldtog optogte) teen segregasie wette in groot stede bv. Kaapstad, Durban en Johannesburg.
- Die rol van Black Sash byvoorbeeld in burgerlike protes en bystand vir slagoffers van apartheid
- Teen die einde van die 1980's het duisende Suid-Afrikaners hul lewens verloor in hul stryd vir Vryheid (bv. dood in aanhouding, swart op swart geweld en vigilantisme)
- Stadig aan het die Suid-Afrikaanse regering besef dat verandering nodig was
- Apartheid was by 'n kruispad – land onregeerbaar
- Enige ander relevante antwoord

Slot: Kandidate moet hul argument saamvat met 'n relevante samevatting.[50]

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

TOT WATTER MATE STEM JY SAAM MET 'N STELLING?

<table>
<tr><td colspan="2">Kwessie/onderwerp</td></tr>
<tr><td colspan="2">Stelling/sleutelvraag</td></tr>
<tr><td>Bewyse om stelling te staaf</td><td>Bewyse teen die stelling</td></tr>
<tr><td colspan="2">Gebruik die bewyse hierbo om 'n paragraaf te skryf: Tot watter mate stem jy saam met 'n stelling?

Ek stem tot 'n sekere/ groot/ geringe/ gedeeltelike mate saam met die stelling, omdat

Die stelling</td></tr>
</table>

ÉcoleBooks

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

	VLAK 7	VLAK 6	VLAK 5	VLAK 4	VLAK 3	VLAK 2	VLAK 1
AANBIEDING → **INHOUD** ↓	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. Goeie sintese van inligting. 'n Goed gebalanseerde, oorspronklike en onafhanklike argumentslyn is ontwikkel met bewyse. Argument deurgaans volgehou en verdedig. Onafhanklike gevolgtrekking is bereik uit bewyse gebruik om die argument te ondersteun.	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. 'n Relevante argumentslyn is gevolg. Bewyse gebruik om die argument te verdedig. Poog om 'n onafhanklike gevolgtrekking uit die bewyse te verkry om die argument te ondersteun.	Goed beplande en gestruktureer-de opstel. Poog om 'n duidelike argument te ontwikkel. Gevolgtrekking verkry uit bewyse om die argumentslyn te ondersteun.	Argument beplan en gestruktureer. Getuienis gebruik tot 'n sekere mate om argument te ondersteun. Slotsom bereik op grond van getuienis.	Toon soms bewyse van 'n gestruktureerde en beplande argument. Poog om 'n argumentslyn vol te hou. Gevolgtrekking nie duidelik ondersteun deur getuienis nie.	Poging aangewend om 'n antwoord te struktureer. Grootliks beskrywend, of poog om argument te ontwikkel. Geen poging om 'n gevolgtrekking te bereik nie.	Weinig of geen poging om die opstel te struktureer nie.
VLAK 7 Vraag is ten volle beantwoord. Inhoudkeuse ten volle relevant tot die argument wat gevolg is.	47–50	43–46					
VLAK 6 Vraag is beantwoord. Inhoudkeuse relevant tot die argument wat gevolg is.	43–46	40–42	38–39				
VLAK 5 Vraag grotendeels beantwoord. Inhoud genoegsaam en relevant.	38–39	36–37	34–35	30–33	28–29		
VLAK 4 Vraag herkenbaar in antwoord. Sommige weglatings of irrelevante inhoudkeuse.			30–33	28–29	26–27		
VLAK 3 Inhoudkeuse hou verband met die vraag, maar beantwoord dit nie. Hou soms nie verband met die vraag nie. Weglatings.				26–27	24–25	20–23	
VLAK 2 Vraag ontoereikend beantwoord. Inhoud skraal					20–23	18–19	14–17
VLAK 1 Vraag ontoereikend beantwoord of glad nie. Ontoereikend of irrelevante inhoud						14–17	0–13

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

UITLEG VAN ONDERWERP

BRONGEBASEERDE VRAAG	OPSTELVRAE
VRAESTEL 2- VRAAG 2	**VRAESTEL 2- VRAAG 5**
Hoe het Suid-Afrika gekies om die verlede te onthou? Die Waarheids- en versoeningskommissie	**Die koms van demokrasie –** Die onderhandelde ooreenkoms en 'n regering van Nasionale Eenheid
	VRAESTEL 2 - VRAAG 6
	Die einde van die Koue Oorlog en 'n Nuwe Wêreldorde – Die gebeure van 1989

ASSESSERING IN GRAAD 12

Altesaam word daar van kandidate verwag om DRIE vrae te beantwoord wat soos volg is: EEN (1) brongebaseerde vraag en EEN (1) opstelvraag. Die derde vraag kan of 'n brongebaseerde of 'n opstelvraag wees. Opstel- en brongebaseerde vrae tel 50 punte elk.
• Die totaal vir elke vraestel is 150.
Die voorgeskrewe onderwerpe sal soos volg geassesseer word:

VRAESTEL 1 **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**	**AFDELING B: OPSTELVRAE** **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**
1. **Die Koue Oorlog**: Vraagfokus: Die oorsprong van die Koue Oorlog • USSR en VSA en die vorming van belangesfere • Wie moet die blaam dra vir die Koue Oorlog?	1. **Uitbreiding van die Koue Oorlog**: Vraagfokus: Gevallestudie: Viëtnam (2014–2016)
2. **Onafhanklike Afrika** Vraagfokus: Afrika gedurende die Koue Oorlog: Gevallestudie: Angola	2. **Onafhanklike Afrika** Vraagfokus : Vergelykende gevallestudies van die Kongo en Tanzanië Suksesse en uitdagings • Politieke en Ekonomiese
Burgerlike samelewingsprotes 1950's tot 1970's Vraagfokus: Die VSA Burgerregtebeweging	**Burgerlike samelewingsprotes 1950's tot 1970's** Vraagfokus: Swartmagbeweging
VRAESTEL 2	
AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**	**AFDELING B: OPSTELVRAE** **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**
1. **Burgerlike protes in Suid-Afrika: 1970's en 1980's** Vraagfokus: Swart Bewussyn daag die apartheidstaat uit	1. **Burgerlike Samelewingsprotes in Suid-Afrika 1970's en 1980's** Vraagfokus: Die krisis van apartheid in die 1980's • Regeringspoging om apartheid te hervorm • Interne weerstand
2. **Die koms van demokrasie na Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede** Vraagfokus: Die WVK	2. **Die koms van demokrasie na Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede** Vraagfokus: Die onderhandelde ooreenkoms en die RNE
3. **Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde 1989 tot die hede** Vraagfokus: 'n Nuwe wêreldorde • Wat is globalisasie? • Magsbalans en impak op Afrika: Noord-Suid en Suid-Suid-betrekkinge • Dominansie van globale kapitalisme • Opkomende ekonomieë en verskillende vorme van kapitalisme: BRICS	3. **Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde** Vraagfokus: Die einde van die Koue Oorlog: Die gebeure van 1989 (2014–2016) • Gorbachev se hervormings in die Sowjetunie • 'n Keerpunt in Suid-Afrika

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 2: WAS DIE AMNESTIEPROSES VAN DIE WAARHEIDS-EN-VERSOENINGSKOMMISSIE (WVK) SUKSESVOL OM SUID-AFRIKA VAN SY VERDEELDE VERLEDE TE GENEES?

BRON 2C

Hierdie spotprent deur Zapiro beeld uit dr. Wouter Basson se houding teenoor die Waarheids-en-Versoeningskommissie.

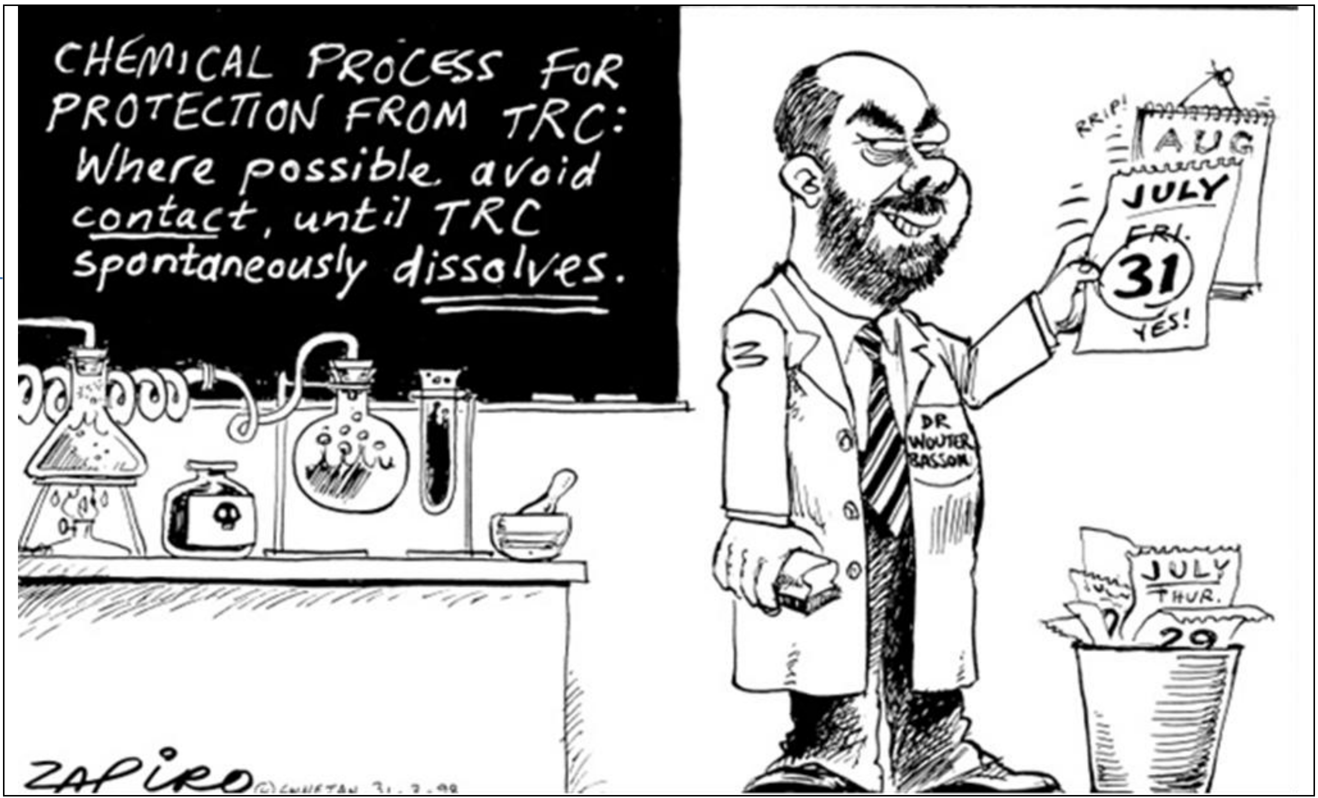

[Uit The Sowetan, 31 Julie 1998]

CHEMIESE PROSES VIR BESKERMING TEEN WVK: Waar moontlik, vermy kontak totdat WVK spontaan ontbind.

2.3 Kyk na Bron 2C.

2.3.1 Verduidelik die uitbeelding van dr. Wouter Basson in die spotprent.` (1 x 2) (2)

2.3.2 Lewer kommentaar op die betekenis van die woorde 'CHEMIESE PROSES VIR BESKERMING TEEN WVK: Waar moontlik, vermy kontak totdat WVK spontaan ontbind' in die konteks van die WVK se verhore. (2 x 2) (4)

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

Onderwerp 5

Die pad na demokrasie in Suid-Afrika: 'n tydlyn: 1990-1994

Datum	Onderhandelingsproses		Gebeure terwyl onderhandelinge aan die gang was
Feb. 1990	Nelson Mandela word vrygelaat. Die ANC en ander swart politieke bewegings word ontban. (Dit het die weg vir 'n onderhandelde ooreenkoms gebaan.)		1990-1993: Voortslepende ***aanvalle op passasierstreine*** aan die Rand deur gewapende mans – 'n geskatte 573 mense sterf (gerugte dat hulle Derdemaglede was en dat die NP probeer het om die land te destabiliseeer). Die NP ***laat toe dat Zoeloes se 'tradisionele wapens'*** (insluitende knopkierries en spiese) gedra word. ANC-ondersteuners hervat huur-, skool- en verbruikersboikotte. Dis daarop gemik om druk op die NP te plaas om 'n ooreenkoms spoediger te bereik.
Mei 1990	***Groote Schuur-minuut*** Die ANC en NP vergader. Die NP stem in om politieke gevangenes vry te laat (vrylatings begin in Sep. 1990). **Junie**: Die NP herroep die Wet op Afsonderlike Geriewe.		Die NP-regering hou 40 ANC-lede aan (insluitende Mac Maharaj en Billy Nair). Hulle word daarvan verdink dat hulle die regering omver wil werp – Operasie Vula. Julie 1990: IVP-aanval op die ANC-vesting by ***Sebokeng***
Aug. 1990	***Pretoria-minuut*** Die ANC stem in om die gewapende stryd op te skort ('n handeling van goeder trou om verbintenis tot 'n vreedsame onderhandelings-proses te demonstreer). Die NP stem in om die noodtoestand in Natal op te skort.		November 1990: Beweerde Derdemagaanvalle op 'n informele woongebied by ***Zonkizizwe*** buite Germiston
Mrt 1991	De Klerk (NP) herroep die Wet op Naturellegrond, die Groepsgebiedewet en die Wet op Bevolkingsregistrasie.		Maart 1991: Sewedae-oorlog in PMB. Voortslepende geweld tussen ANC en IVP.
Okt. 1991	92 anti-apartheidsorganisasies kom in Durban byeen en vorm die ***Patriotic Front*.** Vra vir 'n tussentydse regering.		1990-1993: Voortslepende geweld in informele woongebiede
20 Des.	Onderhandelinge vir 'n nuwe grondwet begin.		Die PAC en Konserwatiewe Party onder leiding van AP Treurnicht en die

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

1991	*Konvensie vir 'n demokratiese Suid-Afrika* ***KODESA I (18 afgevaardigdes + VN en Statebond)*** ANC en NP stel '***Verklaring van voorneme***' voor: onverdeelde SA, onafhanklike regbank, grondwet, veelpartydemokrasie (LW: word as waterskeidingsooreenkoms beskou). 2 stadium-grondwet.	IVP ontrtrek van KODESA I. (LW: Dit bring 'n einde aan die Patriotic Front.) LW: Teen die einde van KODESA I kritiseer die NP die ANC sterk daarvan dat hulle nie die MK ontban het nie en beskuldig hulle daarvan dat hulle die MK's as 'privaatweermag' behou.
17 Maart 1992	'Slegs blankes'-referendum. Moet die onderhandelinge voortgaan?	69% het JA gestem. NP se geloofwaardigheid word herstel.
Mei 1992	***KODESA II*** Ooreenkoms bereik dat SAUK 'n neutrale siening van die onderhandelingsproses sal weerspieël. Kan nie ooreenkom oor nuwe liggaam wat grondwet moet opstel en tussentydse regering moet saamstel nie	Die NP wou KODESA II met verteenwoordigers van al die politieke partye vervang + minderheidsveto. Die ANC wou 'n tussentydse regering van nie langer nie as 18 maande en eenvoudige meerderheidsregering hê. ***Uitgebreide massa-askie*** word deur weerstandsorganisasies geïnisieer (stakings, boikotte, straatoptogte om die onderhandelingsproses te verhaas).
Datum	**Onderhandelingsproses**	**Gebeure terwyl onderhandelinge aan die gang was**
17 Junie 1992	Die meeste mense stem saam dat **Boipatong** 'n keerpunt was waarna die onderhandelingsproses die ANC bevoordeel het.	***Boipatong-slagting*** IVP-hostelinwoners val inwoners van die Boipatong-informele nedersetting aan (49 mans, vroue en kinders sterf). Gerugte van blanke mans wat wapens aan Derdemag-agente oorhandig om geweld te pleeg en chaos te saai. In reaksie op die Boipatong-slagting verlaat die ANC die onderhandelingsproses. Regering wys die ***Goldstone-kommissie*** aan wat polisiebetrokkendheid by Boipatong te bevestig. (3 en 4 Aug.: Vier miljoen werkers betrokke by stakings regoor SA)
Sep. 1992	26 Sep. ***Memorandum van verstandhouding*** word tussen Roelf Meyer (NP) en Cyril Ramaphosa (ANC) onderteken. Verbind hulle tot onderhandelingsproses en om 'n vreedsame pad vorentoe te vind. LW: KODESA word beëindig; MK word ontban	***7 Sep.: Bhisho-slagting*** 70 000 ANC-lede hou vreedsame protesopgtog in Bhisho, Ciskei ('n 'onafhanklike' tuisland wat deur Oupa Gqozo regeer is). Gqozo beveel sy soldate om te skiet: 28 sterf, 200 gewond.
Okt. 1992	NP-regering stem in om die dra van tradisionele wapens in die openbaar te verban en om nog	***Concerned South African Group (COSAG)*** word gevorm (LW: 'n Alliansie tussen 'tuislandleiers' en die verregse vleuel):

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more   Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

	politieke gevangenes vry te laat.	Lucas Mangope (Boputhatswana), Oupa Gqozo (Ciskei), Mangosuthu Buthelezi (KwaZulu-Natal), Afrikaner Volksunie en Afrikaner-Vryheidstigting. Eis ’n federale regering.
2 April 1993	***Veelparty-onderhandelingsproses* (VPOP)** hervat in Kempton Park. Die PAC sluit by die onderhandelingsproses aan. Joe Slovo (SAKP) stel ’n vyfjaar- ***Regering van Nasionale Eenheid*** (RNE) voor; ’n ***‘magsdelingkompromie’*** (***‘Sonsondergang-klousule’***) **–** word aanvaar deur NP. Datum vasgestel vir 1ste demokratiese verkiesing. Daar moet vir 400 verteenwoordigers gestem word.	10 April 1993: ***Sluipmoordaanval op Chris Hani*** (leier van die SAKP) deur Janusz Walus – ’n Poolse immigrant wat onder bevel van die Konserwatiewe Party (Clive Derby-Lewis) gewerk het. LW: Mandela verskyn op TV en doen ’n beroep om kalmte. 100 000 mense woon Hani se begrafnis by (relatief vreedsaam). IVP weier om aan die verkiesing deel te neem.
Jun.-Jul. 1993		25 Junie: Afrikaner-Weerstandsbeweging (AWB) en Volksfront(AVF) bestorm die Wêreldhandelsentrum waar onderhandelinge plaasvind, vandaliseer die ingang en dreig die afgevaardigdes. AWB en Constand Viljoen poog om Mangope se diktatorskap in Boputhatswana te verdedig, maar misluk as gevolg van groot teenkanting van studente- en werkerbetogings. ***St James-kerk-slagting*** African People’s Liberation Army (APLA – PAC se gewapende vleuel) gooi ‘n handgranaat en vuur skote af in St James-kerk, Kenilworth. 11 gedood, 58 gewond.
Nov. 1993	**Daar word op ’n *tussentydse grondwet* vir Suid-Afrika ooreengekom.**	
28 Maart 1994		Shell House-slagting –ANC-veiligheidsmagte maak IVP-lede dood.
27 April 1994	***Eerste veelparty- demokratiese verkiesing in Suid-Afrika – Nelson Mandela tot eerste demokratiese president verkies***	

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

Verduidelik tot watter mate die leiers van verskillende politieke organisasies suksesvol was om die struikelblokke te oorkom, wat Suid-Afrika op die pad na demokrasie in die vroeë 1990's ondervind het.

Gebruik relevante voorbeelde om jou argument te ondersteun. [50]

[Beplan en konstruktureer 'n oorspronklike argument gebaseer op relevante bewyse deur analitiese en interpretasie vaardighede te gebruik.]

SINOPSIS
Kandidate moet aandui in watter mate Suid-Afrikaners in staat was om uitdagings op die pad na demokrasie te bowe te kom.
Kandidate moet die volgende aspekte by hulle opstelle insluit:

- Inleiding: Kandidate moet 'n standpunt inneem en die verskeie uitdagings wat tot die ineenstorting van die onderhandelingsproses gelei het en die politieke rolspelers wat die situasie gered het, aandui.

UITBREIDING
- De Klerk het in 1989 aan bewind gekom
- Mandela is uit die tronk vrygelaat
- Politieke en burgerorganisasies is ontban
- Grootte Schuur-minuut (samesprekings tussen ANC en NP)
- Geweld in die Vaaldriehoek
- Pretoria-minuut
- Vergadering van politieke partye – CODESA 1 (20 Desember 1991)
- Verklaring van Voorneme
- Voortslepende geweld op passasierstreine aan die Rand
- Referendum vir alleenlik wittes (1992)
- CODESA 2 (2 Mei 1992)
- Boipatong-slagting en die gevolge daarvan (17 Junie 1992)
- Massabetogings deur anti-apartheidsorganisasies om De Klerk se regering te dwing om dwarsdeur die land met integriteit te onderhandel
- Bisho-slagting en die effek daarvan op die onderhandelingsproses (7 September 1992)
- Rekord van verstandhouding
- Multiparty- Onderhandelingsforum – regse aanval
- Oorgangsklousule deur Slovo
- Moord van Chris Hani (10 April 1993) en die impak daarvan op Suid-Afrika
- Datum van die eerste demokratiese verkiesing vasgestel
- Mandela as eerste swart president verkies
- Enige ander relevante antwoord

- Gevolgtrekking: Kandidate moet hulle argument met 'n relevante gevolgtrekking opsom [50]

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE

Die ineenstorting van die Sowjetunie in 1989 was grootliks verantwoordelik vir die politieke veranderinge wat na 1989 in Suid-Afrika plaasgevind het.

Stem jy saam met hierdie stelling? Motiveer jou antwoord met relevante bewyse.[50]

[Beplan en konstruktureer 'n oorspronklike argument gebaseer op relevante bewyse deur analitiese en interpretasie vaardighede te gebruik.]

SINOPSIS

Kandidate moet aandui of hulle met die stelling saamstem of nie. Hulle moet 'n redenasie gee of die ineenstorting die enigste faktor was wat die weg gebaan het vir onderhandelinge tussen die Nasionale Party en die African Nasional Congress, of nie. Hulle moet 'n standpunt inneem en hulle antwoord met historiese bewyse ondersteun.

HOOFASPEKTE:

Kandidate moet die volgende aspekte by hulle antwoord insluit:

- Inleiding: Kandidate moet noem in watter mate die ineenstorting van die Sowjetunie verandering in Suid-Afrika beïnvloed het en of ander faktore ook tot verandering bygedra het, en hulle redenasie met relevante bewyse ondersteun.

UITBREIDING
Kandidate wat met die stelling saamstem, moet die volgende punte by hulle antwoord insluit:

- Impak van Glasnost en Perestroïka
- In die 1980's het die Suid-Afrikaanse regering voor 'n veranderde wêreldorde gestaan
- Suid-Afrika het as gevolg van sy beleid van apartheid geïsoleerd geraak
- Die meeste van Suid-Afrika se buurlande het onafhanklik geraak
- Aan die einde van 1989 het die Sowjetunie gedisintegreer
- Die kommunistiese regimes van Oos-Europa het ineengestort
- Die Berlynse Muur is afgebreek
- Veranderinge in die wêreld het bygedra tot die einde van apartheid
- Die ineenstorting van die USSR het die ANC van sy hoofbron van ondersteuning ontneem
- Die Nasionale Party se bewering dat hy Suid-Afrika teen 'n kommunistiese aanslag wou beskerm, het onrealisties geword

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

- Westerse wêreldmagte het die voorstel dat Suid-Afrika sy probleme vreedsaam en deur 'n politieke oplossing oplos, ondersteun
- Dit het duidelik geword dat die Nasionale Party-regering nie wit oorheersing onbepaald kon volhou nie.
- Invloedryke Nasionale Party-lede het begin besef dat apartheid nie die antwoord op die behoeftes van wit kapitalistiese ontwikkeling is nie
- Dit was duidelik dat die volgehoue onderdrukking van swart Suid-Afrikaners nie politieke stabiliteit sou verseker nie.
- Die regering het begin glo dat hervorming die ontwikkeling van 'n sterk swart Middelklas, wat as 'n 'skans teen revolusie' sal dien, sou moes insluit.
- PW Botha se 'totale strategie' het nie gewerk nie
- Die sekuriteitsmagte en noodtoestande het nie townshipopstande gekeer nie
- Teen die laat 1980's was die Suid-Afrikaanse ekonomie in 'n toestand van depressie
- PW Botha het 'n beroerte gehad en is deur FW de Klerk opgevolg.
- FW de Klerk het begin aanvaar dat die swart stryd teen apartheid nie 'n sameswering uit Moskou is nie
- Dit het De Klerk in staat gestel om samesprekings met die bevrydingsorganisasies te begin
- Op 2 Februarie 1990 het De Klerk 'n 'nuwe en regverdige konstitusionele bedeling' aangekondig
- Dit het die einde van Apartheid aangekondig
- Enige ander relevante antwoord

ÉcoleBooks

- Gevolgtrekking: Kandidate moet hul argumente met 'n relevante gevolgtrekking saamvat

Indien kandidate nie saamstem nie, moet hulle hul antwoord met relevante bewyse ondersteun. [50]

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

EKSAMEN VOORBEREIDING

ASSESSERING VAN BRONGEBASEERDE VRAE

In die assessering van brongebaseerde vrae moet die volgende in berekening gebring word met betrekking tot die kognitiewe vlakke en die bewoording van tipiese vrae:

• Vlak 1-tipe vrae vereis van jou om inligting uit bronne te onttrek en om historiese konsepte te definieer. Hierdie vrae sal 'n maksimum van 2 punte tel. (2 x 1) (2)

Werkwoorde wat gebruik sal word om brongebaseerde vrae te stel sal onder anderer insluit, lys, haal aan, identifiseer, benoem.

Tipiese vrae kan byvoorbeeld gestel word soos:

Watter inligting in die bron vertel jou van ...? Haal VIER redes aan waarom ...

Wat verstaan jy onder die begrip ...? (1 x 2) (2)

• Vlak 2-vrae vereis van jou om te interpreteer, analiseer en om te gaan met bewyse uit die bronne. Hierdie vrae sal 'n maksimum van tussen 4 tot 6 punte tel.

Werkwoorde wat gebruik sal word om brongebaseerde vrae te stel sal onder anderer insluit, verduidelik, lewer kommentaar, beskryf en organiseer inligting uit die bronne op 'n logiese wyse.

Tipiese vrae kan byvoorbeeld gestel word soos:

Watter boodskap dra die spotprenttekenaar oor ...? (2 x 2) (4)

Verduidelik in jou eie woorde ... Waarom dink jy ...? (2 x 3) (6)

Vlak 3-vrae vereis van jou om byvoorbeeld die verskillende perspektiewe in bronne (vergelyk/kontrasteer) te verduidelik, gevolgtrekkings te maak oor die betroubaarheid en bruikbaarheid van bronne, ens. Hierdie vrae sal 'n maksimum van tussen 4 tot 8 punte tel en kan geassesseer word met 'n analitiese/holistiese rubriek. Werkwoorde wat gebruik sal word om brongebaseerde vrae te stel sal onder anderer insluit, vergelyk en kontrasteer, evalueer, assesseer, verduidelik tot watter mate jy sou saamstem/nie saamstem nie, lewer kommentaar oor die betroubaarheid van bewyse in 'n bron, verduidelik die betroubaarheid, lewer kommentaar oor die gevolge, verduidelik die beperkings, regverdig, ens.

Tipiese vrae kan byvoorbeeld gestel word soos:

Verduidelik tot watter mate ... Vergelyk die bewyse in albei Bronne 1A en 1B en verduidelik hoe jy verantwoording kan doen vir die verskille ... Lewer kommentaar of… ...

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

ASSESSERING IN GRAAD 12

Altesaam word daar van kandidate verwag om DRIE vrae te beantwoord wat soos volg is: EEN (1) brongebaseerde vraag en EEN (1) opstelvraag. Die derde vraag kan of 'n brongebaseerde of 'n opstelvraag wees. Opstel- en brongebaseerde vrae tel 50 punte elk.

• Die totaal vir elke vraestel is 150.

Die voorgeskrewe onderwerpe sal soos volg geassesseer word:

VRAESTEL 1 **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**	**AFDELING B: OPSTELVRAE** **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**
1. **Die Koue Oorlog**: Vraagfokus: Die oorsprong van die Koue Oorlog • USSR en VSA en die vorming van belangesfere • Wie moet die blaam dra vir die Koue Oorlog?	1. **Uitbreiding van die Koue Oorlog**: Vraagfokus: Gevallestudie: Viëtnam (2014–2016)
2. **Onafhanklike Afrika** Vraagfokus: Afrika gedurende die Koue Oorlog: Gevallestudie: Angola	2. **Onafhanklike Afrika** Vraagfokus : Vergelykende gevallestudies van die Kongo en Tanzanië Suksesse en uitdagings • Politieke en Ekonomiese
Burgerlike samelewingsprotes 1950's tot 1970's Vraagfokus: Die VSA Burgerregtebeweging	**Burgerlike samelewingsprotes 1950's tot 1970's** Vraagfokus: Swartmagbeweging
VRAESTEL 2	
AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**	**AFDELING B: OPSTELVRAE** **(EEN vraag per onderwerp sal opgestel word)**
1. **Burgerlike protes in Suid-Afrika: 1970's en 1980's** Vraagfokus: Swart Bewussyn daag die apartheidstaat uit	1. **Burgerlike Samelewingsprotes in Suid-Afrika 1970's en 1980's** Vraagfokus: Die krisis van apartheid in die 1980's • Regeringspoging om apartheid te hervorm • Interne weerstand
2. **Die koms van demokrasie na Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede** Vraagfokus: Die WVK	2. **Die koms van demokrasie na Suid-Afrika en die aanvaarding van die verlede** Vraagfokus: Die onderhandelde ooreenkoms en die RNE
3. **Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde 1989 tot die hede** Vraagfokus: 'n Nuwe wêreldorde • Wat is globalisasie? • Magsbalans en impak op Afrika: Noord-Suid en Suid-Suid-betrekkinge • Dominansie van globale kapitalisme • Opkomende ekonomieë en verskillende vorme van kapitalisme: BRICS	3. **Die einde van die Koue Oorlog en 'n nuwe wêreldorde** Vraagfokus: Die einde van die Koue Oorlog: Die gebeure van 1989 (2014–2016) • Gorbachev se hervormings in die Sowjetunie • 'n Keerpunt in Suid-Afrika

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

PARGRAAFVRAE

Paragraafvrae sal tussen 6 tot 8 punte tel en sal met behulp van 'n analitiese/ holistiese rubriek geassesseer word. Vrae sal so gestel word dat van kandidate vereis sal word om vrae te beantwoord met behulp van Vlak 3-vaardighede (vergelyk/kontrasteer; eensydigheid; bruikbaarheid; betroubaarheid). Byvoorbeeld: verduidelik die rol, impak, oorsake, gevolge of betekenis of 'n spesiale historiese gebeurtenis wat verband hou met die respektiewe sleutelvraag. Tipiese vrae kan byvoorbeeld so gestel word:

- Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf waarin jy die impak/betekenis verduidelik van ...
- Verduidelik waarom 'n geskiedkundige die inligting in beide Bron 1A en 1B as bruikbaar beskou wanneer hy die gevolge bestudeer van ...
- Op watter manier word die spotprenttekenaar se siening (Bron 1C) ondersteun deur die bewyse wat in die ander twee bronne voorkom ...
- Vergelyk die bewyse in Bron 2C en 2D en verduidelik hoe die inligting in beide bronne verskil betreffende die ...
- Verduidelik waarom 'n geskiedkundige die betroubaarheid van die bewyse in Bron 3A kan bevraagteken ...
- Lewer kommentaar op die beperkings van Bron 3C vir 'n geskiedkundige wat … bestudeer.

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

ASSESSERING VAN OPSTELVRAE

Onthou in die skryf van opstelle moet jou argument op 'n logiese en samehangende manier stel.

Jy moet relevante inligting kies, organiseer en saamvoeg sodat hulle 'n redelike reeks feite of 'n effektiewe argument kan aanbied om die vraag te beantwoord wat gestel is.

Dit is belangrik dat 'n opstel 'n inleiding, 'n samehangende liggaam van bewyse en 'n slot het. In die beantwoording van opstelvrae moet 'n leerder in staat wees om:

- 'n Opstel te beplan en te struktureer
- Deeglike kennis en begrip van die onderwerp te demonstreer
- Relevante inligting uit hulle eie kennis te gebruik om die vraag te beantwoord
- 'n Relevante argumentslyn te ontwikkel en te behou
- Logies en samehangend te skryf

Tipiese vrae kan byvoorbeeld so gestel word:

'Bespreek krities ', 'Verduidelik tot watter mate…', 'Lewer kommentaar op…', 'Evalueer…', 'Assesseer…'

Drie Stappe om die inleiding van'n opstel te skryf

Stap een: neem 'n standpunt in en verwys na die vraag [Inderdaad , Ek stem saam , Ek stem nie saam nie , Ek stem gedeeltelik saam]

Stap twee: redeneer [omdat]

Stap drie: oriëntering [hierdie opstel]

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

TOT WATTER MATE STEM JY SAAM MET 'N STELLING? Kwessie/onderwerp

Stelling/sleutelvraag	
Bewyse om stelling te staaf	**Bewyse teen die stelling**
Gebruik die bewyse hierbo om 'n paragraaf te skryf: Tot watter mate stem jy saam met 'n stelling? **Ek stem tot 'n sekere/ groot/ geringe/ gedeeltelike mate saam met die stelling, omdat** **Die stelling is egter nie heeltemal akkuraat nie, want**	

EcoleBooks

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

Vertel die gebeure in chronologiese (datum) volgorde

Onderwerp/titel
Stel die gebeurtenis/onderwerp bekend wat in chronologiese (datum) volgorde verduidelik sal word
Eerste
Toe
Daarna
Uiteindelik
Ter afsluiting

OORGANGSWOORDE				
aanvanklik	na	derde	totdat	uiteindelik
nou	toe	in die tussentyd	vir (tydsduur)	daarna
eerste	later	na afloop	volgende	nie lank daarna nie
tweede	op (datum)	voorafgaande	totdat	wanneer
wanneer	sodra	vandag	onmiddellik	gedurende

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM